

Jezik računovodstva i poreza je jezik koji poduzetnici često ne razumiju: O problemima s kojima se poduzetnici susreću razgovarali smo s računovotkinjom Vlatkom Strusa

10. PROSINCA 2022.

Računovodstvo i porezi, pojmovi usko vezani jedan uz drugi kako u teoriji, tako i u praksi. Na prvu nas asociraju na mnoštvo papirologije, izučavanje zakona i propisa i ono najvažnije na RAČUNOVOĐE! Teme su to koje se tiču njih dok zatvoreni u četiri zida sjede za računalom i usklađuju papire. Bar tako mislimo svi mi koji obavljamo sve druge poslove osim računovodstva, a zapravo pojmovi su to koji se ponajviše tiču svih nas bez obzira na to što radili i čime se bavili.

Kako smo pisali u dosadašnjim člancima teme financijske pismenosti prožete su našim svakodnevnim životima, od planiranja kućnog budžeta do vođenja velikih poduzeća. Temelj za sve je isti, a to je financijsko znanje. No, kako smo se ranije bavili planiranjem osobnih financija, u ovom članku govorit ćemo o poduzetnicima i obrtnicima koji jezik računovodstva i poreza najčešće ne razumiju i ne žele ga razumjeti jer smatraju da će to za njih odraditi netko drugi. Taj netko drugi je računovođa, odnosno to su servisi koji odrađuju taj dio posla za njih. Upravo zbog toga posjetili smo jednu takvu adresu i saznali što sve računovođe, osim posla koji bi primarno trebali obavljati za svoje klijente, rade kako bi poduzetnici uspješno poslovali.

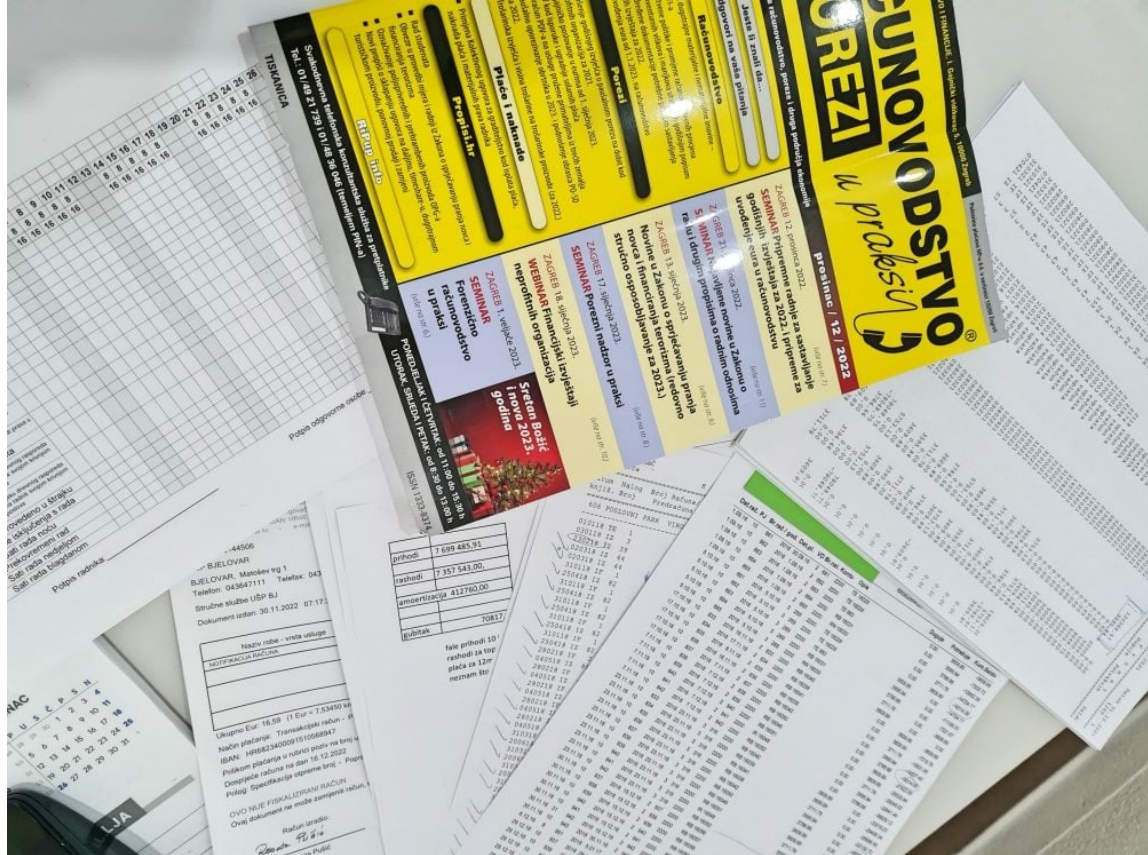
Ona je u računovodstvo zaljubljena već 25 godina, cijeli svoj radni staž posvetila je njemu, prvo kao zaposlenik u različitim tvrtkama, a onda u posljednjih 12 godina odlučila je sve svoje stečeno znanje i ljubav prema ovom poslu pretvoriti u svoj vlastiti posao. Ona je Vlatka Strusa, vlasnica poduzeća Strusa d.o.o. za računovodstvo, trgovinu i usluge i predsjednica ceha računovođa pri Udruženju obrtnika grada Virovitice. Računovodstvo je za nju struka o kojoj govori s poštovanjem i struka koja ne trpi niti najmanju grešku.

– Krenula sam zapravo u kući, iz hodnika gdje sam si smjestila stol, štampač, računalo i tako je priča počela. Za svaku lipu koja nije bila usklađena i dok nisam shvatila bit računovodstva, pitala sam se mora li ta jedna lipa biti točna, pa je tu bilo i suza, ali u računovodstvu je to tako, nema “fulanja”, sve mora biti točno usklađeno. Na početku sam imala dva, tri klijenta koji su i dan danas moji klijenti, posao se malo po malo širio, a misao vodilja bila je imati zadovoljne klijente. Danas imam pet zaposlenih i oko 80-ak stranaka, što obrtnika, što poduzeća, što OPG-ovaca, a praksa u mojem servisu je da svaki dokument koji stranka donese na knjiženje prođe kroz moje ruke kako bih bila upoznata sa svime što se događa sa strankom i mogla joj pomoći s daljnjim savjetovanjima za uspješno poslovanje – započinje tako priču Vlatka koja ističe kako se kroz sve ove godine koliko se ona njime bavi, računovodstvo drastično promijenilo, ponajviše u obujmu posla koji je došao s informatizacijom sustava koji zahtjeva unos gotovih podataka od strane računovođa i ispunjavanje velikog broja obrazaca kojih prije nije bilo.

Da, sve to odrađuju za svoje klijente, obrtnike i poduzetnike, koji vrlo vjerojatno niti ne znaju što je sve potrebno odraditi u smislu vođenja knjiga kako bi, osim pružanja usluga i proizvodnje proizvoda, oni uspjivali u svojim poduzetničkim pothvatima. U ovome poslu promjene su svakodnevne pa poduzetnici često iz svog neznanja, nenamjerno rade greške za koje onda i plaćaju kazne. Upravo to predstavlja problematiku ovoga članka. Neznanje. Za sve su tu računovođe, knjigovodstveni servisi i sl. koji se bave takvim poslovima umjesto poduzetnika, no ono što oni ne mogu odraditi umjesto njih jest donošenje odluka.

– Često poduzetnici nemaju razvijenu svijest o financijskoj pismenosti, a samim time niti znanje iz područja financija što predstavlja problem kod donošenja odluka. Tada mi svojim savjetima možemo utjecati na poduzetnika što napraviti kako bi donio ispravnu odluku, ali ukoliko osoba poduzetnik nema razumijevanje za pravilno financijsko ponašanje, teško je do njega doprijeti i nažalost teško mu je i pomoći – priča nam Vlatka Strusa dodajući kako osim redovnog posla računovodstvene prirode, računovođe nerijetko odrađuju i dio posla za koji nisu plaćeni, a koji je nužno obaviti da bi klijent poslovao uspješno unatoč njegovom neznanju.

-Problem je to što naši poduzetnici ne razumiju sustav računovodstva i kompletnog financijskog poslovanja pa mi računovođe osim Zakona o računovodstvu, Zakona o doprinosima i različitim poreznim oblicima, često moramo zadirati i u zakone pravne prirode. Primjerice Zakon o radu ili Zakon o zaštiti na radu, nešto je što nas uopće ne bi trebalo zanimati, ali nam je nužno njihovo poznavanje za obavljanje poslova za naše klijente – objašnjava Strusa pokušavajući nam dočarati koliko je važno znanje u svakodnevnom poslovanju.

-Pitanja s kojima se računovođe susreću u radu sa svojim klijentima, zaista su različita, od toga da poduzetnici i obrtnici ne znaju što im je sve potrebno za otvaranje obrta ili poduzeća do toga da ne znaju kako u njima odgovaraju prema obvezama – najčešći nesporazumi su kod otvaranja poduzeća, ono ima svoj OIB, ono je pravna osoba i financijska sredstva unutar toga poduzeća zakonski nisu osobno vlasništvo poduzetnika. Tu često dolazimo do problema jer poduzetnici toga nisu svjesni, a za uspješno poslovanje jednostavno svaka kuna mora biti opravdana i dokumentacijski potkrijepljena. U takvim situacijama primorani smo obrazovati poduzetnike kako bi se izbjegle greške koje se u ovom svijetu skupo kažnjavaju – naglašava Strusa te dodaje kako samo oni koji shvate način funkcioniranja poslovanja, podmirenja obveze i koji su financijski disciplinirani danas mogu uspjeti na tržištu.

Iako je ocjena financijske pismenosti u Hrvatskoj još uvijek ispod prosjeka, dosadašnja istraživanja pokazuju da ipak razina znanja raste, a to potvrđuje i naša sugovornica koja kaže kako je s dolaskom mlađih generacija u doticaj s poduzetništvom, vidljivo da je ta razina znanja ipak nešto veća i poslovati s njima ipak je lakše.

Često smo svjedoci situacija u kojima su poduzetnici imali ideju, pokrenuli su poslovanje, a uopće nemaju financijskih znanja, ne znaju što su prihodi, rashodi, financijski izvještaji ili obaveze koje imaju, već ih samo zanima krajnji rezultat, odnosno njihova zarada od toga posla. Za sve između toga, tu je knjigovodstveni servis. I zaista u većini slučajeva tako i je.

Iako poduzetnici ne bi trebali tražiti krivca za svoje neznanje u drugima i iako bi se trebali educirati u ovom području, svakako ostaje pitanje imaju li gdje i od koga učiti?

-Nerijetko imamo problema s državnim institucijama koje poduzetnike kažnjavaju za propuste i greške koje proizlaze iz njihovog neznanja, a gotovo ništa se ne ulaže u edukacije tih istih poduzetnika od strane tih istih institucija. Također, kod nas ne funkcionira sustav obrtničkih komora kojima uredno plaćamo članarine, a za uzvrat od njih netko tko otvara obrt ne može dobiti informacije koje su mu potrebne pri otvaranju obrta već se usmjeravaju prema knjigovodstvenim servisima – iz iskustva nam priča Vlatka koja kaže kako u svom poslovanju pamti situacije u kojima vlasnik građevinskog obrta dolazi u njezin servis po informacije o tome što mu je potrebno na gradilištu i koju zaštitnu opremu mora koristiti.

Da li je sustav podbacio, jesu li poduzetnici prepušteni sami sebi i tko je odgovoran za njihovo neznanje? Odgovor je vjerojatno skriven na nekim višim razinama, no ono što možemo zaključiti da je jezik računovodstva i poreza u najmanju ruku kompleksan, izazovan i dinamičan te možda i najvažnija stavka u poslovanju poduzeća, a bez ljudi koji taj posao obavljaju teško da bi i ona najbolja poduzetnička ideja uspjela.

(www.icv.hr, Ivana Vidas, foto: I. Vidas)

Članak je napisan u okviru programa poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije. Dio je cjeline „Financijska pismenost: test na kojem često padamo“